

Список використаної літератури:

1. Білоноженко В. М., Гнатюк І. С. Функціонування та лексикографічна розробка українських фразеологізмів // В. М. Білоноженко, І. С. Гнатюк. – К. : Наукова думка, 1989. – 156 с.
2. Баран Я. Фразеологія : знакові величини: навч. пос. [для студ. фак. інозем. мов] // Я. Баран, М. Зимомря, О. Білоус, І. Зимомря. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 256 с.
3. Сарапулова А. В. Из истории фразеологических оборотов в немецком языке / А. В. Сарапулова // Иностранные языки в школе. – М., 2006. – № 2. – С. 72–75.
4. Phraseologismen und Sprichwörter in der modernen deutschen Sprache // http://www.sprichwortplattform.org/attach/Ergebnisse/Fachver%C3%B6ffentlichungen_AP%208_Marek_ZI%C3%ADn_2010_Sprichwort-Monographie.pdf

Науковий керівник: викладач кафедри німецької філології Ковтун Я. П.

Р. Р. Новікова

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ВИМОГА ЧИ НЕОБХІДНІСТЬ?

Сучасний стан розвитку міжнародних зв'язків, вихід України до європейського та світового простору зумовлюють розглядати іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Основне призначення іноземної мови як предметної галузі шкільного навчання – сприяти оволодінню учнями уміннями і навичками спілкування в усній та писемній формах відповідно до мотивів, цілей і соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях. Учень може оволодіти нею у процесі комунікативного іншомовного спілкування в пізнавальному, розвивальному, виховному та навчальному аспектах, тобто іншомовна освіта охоплює всі сфери діяльності людини.

Згідно Концепції «Нова українська школа» сучасна школа має стати осередком культурно-освітнього середовища, що передбачає підвищення загальної культури усіх суб'єктів освітнього процесу і самоцінності кожної особистості, виховання на національних і загальнолюдських цінностях. У сучасному світі важливою є мовна культура учнів як особистісна і суспільно значуща цінність, що передбачає належне володіння державною мовою та здатність спілкуватися іноземною мовою. Базовий навчальний план початкової загальної освіти [1] передбачає вивчення іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської), починаючи з 1-го класу загальноосвітніх навчальних закладах.

Під початковим етапом у сучасному загальноосвітньому навчальному закладі розуміють той період навчання, під час якого формуються основи іншомовної комунікативної компетенції, потрібні та достатні для подальшого їх розвитку й удосконалення. Тут відбувається становлення початків фонетичних, лексичних, граматичних та орфографічних навичок та вмінь аудіювання, говоріння, читання й письма у межах програмних вимог. У всьому шкільному освітньому курсі початкова освіта розглядається як перший ступінь у новій структурі вітчизняної шкільної 12-річної освіти, перед якою ставляться завдання, що відповідають світовим тенденціям розвитку цієї соціальної галузі.

У стратегічних концептуальних документах, пов'язаних із новою школою, зазначається, що на першому початковому етапі освіти відбувається становлення особистості молодшого школяра, виявлення і розвиток його здібностей, формування вмінь і бажань навчатись. У цей період, окрім навичок навчальної діяльності, учень оволодіває елементами культури мовлення і поведінки [2].

Проблемі раннього навчання іноземних мов приділяли значну увагу (Л. С. Виготський, Н. Д. Гальскова, С. Л. Рубінштейн, Г. В. Рогова, О. О. Леонт'єв, В. С. Цетлін, О. С. Ханова, Дж. Брунер, Е. Пулгрем та ін.). Узагальнення вітчизняного та зарубіжного науково-практичного досвіду 40-80-х рр. ХХ ст., дає змогу виокремити такі чинники, які зумовили започаткування раннього навчання іноземної мови (ІМ):

- традиційний початок вивчення ІМ у 5-му класі не є ефективним, оскільки учні середнього шкільного віку мають розвинене мислення, а відтак примітивний за змістом навчальний матеріал з іноземної мови (оволодіння звуками і буквами ІМ, простота висловлювань, характерна для початкового етапу тощо) не задовольняє їхні пізнавальні потреби. Вони знаходяться в тому перехідному віці, коли соромляться виконувати звукові (фонетичні) вправи. Також учні розпочинають систематично вивчати основи наук з усіх предметів і не мають достатньо часу, щоб розвивати навички іншомовного спілкування. Водночас, учні молодшого шкільного віку охочіше виконують такі завдання. Відтак, раннє навчання ІМ давало змогу співвіднести віковій особливості учнів із складністю навчального матеріалу.

- молодший шкільний вік є найбільш сприятливим для лінгвістичного розвитку дитини завдяки здатності дітей до імітації та імпринтингу. Діти швидко й ефективно можуть оволодіти рідною, а водночас й ІМ, завдяки тому, що процес навчання у дітей відбувається не інтелектуально, а інтуїтивно. Практика свідчить, що з віком інтелектуальні здібності витісняють інтуїтивні здібності до оволодіння мовою, і цей процес стає складнішим. Згодом нейрофізіологічні дослідження підтвердили, що у період між 7 і 11 роками відбувається прискорений розвиток тієї ділянки кори головного мозку, яка відповідає за розвиток мовлення людини. В той же час, у період статевого дозрівання, пік якого припадає на 13-15 років, розвиток цієї ділянки кори головного мозку різко припиняється. Висновок, який роблять дослідники вказує на те, що «критичний період», коли діти мають найбільші здібності до вивчення іноземних мов відповідає початковому етапу навчання в школі. Безперечно, це не означає, що в учнів не можуть розвиватися мовленнєві навички на старшому етапі, просто їх формування більш ускладнене, аніж у період стрімкого росту кори головного мозку [3].

- навчання ІМ у початковій школі сприяє гармонійному розвитку дитини, розвиває її загальні та лінгвістичні властивості. Воно не лише закладає базу для продовження навчання ІМ в основній школі, але й створює передумови для оволодіння другою ІМ.

Таким чином, результати науково-педагогічних пошуків у галузі раннього навчання іноземних мов в умовах масової школи в другій половині ХХ ст. засвідчили доцільність та перспективність цього напрямку шкільної освіти. Тобто, введення іноземної мови до списку загальноосвітніх предметів у початковій школі має значне прагматичне значення, оскільки розширює спектр гуманітарних предметів, які вивчаються на цьому етапі. Вивчення іноземної мови корисне дітям у цьому віці (7- 10 р.), незалежно від їхніх стартових можливостей, оскільки воно позитивно впливає на розвиток психічних функцій дитини (пам'яті, уваги, мислення, сприймання, уяви тощо) і стимулює її загальні мовленнєві здібності, що позитивно позначаються на оволодінні рідною мовою.

Список використаної літератури:

1. Пріоритети розвитку української школи в умовах реформування освіти [Електронний ресурс] / О. І. Ляшенко. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/index.php/2307-4507/article/download/94490/90115>
2. Концепція навчання іноземної мови учнів початкової школи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.educationua.net/silovs-1221-1.html>
3. Пасічник О. С. Навчання іноземних мов у початковій школі: зарубіжний та вітчизняний досвід [Електронний ресурс] / О. С. Пасічник. – Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/706983/1/%21Pasichnyk_Primary_PSP_N18_2017.pdf.

Науковий керівник: доцент кафедри німецької філології, к. пед. н., доцент Титаренко О. І.

A. W. Obidenko

Nationale Bogdan-Chmelnytskyj-Universität Tscherkasy

ANGLIZISMEN IN DER DEUTSCHEN SPRACHE AUS LINGUISTISCHER SICHT

Wie jede andere Sprache befindet sich die deutsche Sprache der Gegenwart ständig im Wandel, und das geschieht wahrscheinlich schneller als in der Vergangenheit, denn die Welt verändert sich „in einem früher nicht gekanntem Ausmaß und Tempo“ [1,42].